

Režim študija

Predmet: **UVOD V MEDICINO (modul 3)**

Študijski program:

EMŠ program Medicina   **EMŠ program Dentalna medicina**

Letnik izvajanja predmeta: 1 2 3 4 5 6

Semester, v katerem se predmet izvaja

Zimski   **Poletni**

Vrsta predmeta:

OBVEZNI   IZBIRNI

Število kreditnih točk (ECTS): 1

Nosilec (nosilci) predmeta: **prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec, dr. med.**

Sodelujoče organizacijske enote (katedre in inštituti): **Inštitut za zgodovino medicine**

Moduli predmeta:

1:

2:

3: **Zgodovina medicine**

4:

Datum objave režima študija: **14. 9. 2018**

A. Splošni del

1. Cilji in kompetence

Študent/ka se spozna z razvojem medicine in dentalne medicine v različnih časovnih obdobjih, s spreminjanjem pogledov na zdravje in bolezen skozi čas, z univerzalnostjo, internacionalnostjo in interdisciplinarnostjo medicine. Študenta/ko ozavešča, da se vključuje v poklic, poln dinamike in nenehnega razvoja. S poznavanjem zgodovine medicine in medicinske humanistike nasploh lahko študent/ka povezuje tehnicistično medicino z njenim veliko globljim humanističnim poslanstvom. Predmet spodbuja k razmišljanju, povezovanju, analizi, primerjavi in iskanju novih rešitev. Vsebinsko se medicinsko humanistično področje dotika tudi medicinske filozofije, sociologije medicine in medicinske etike. Bodoče zdravnike in zobozdravnike ozavešča o pomenu razumevanja bolnika kot psihofizične celote. Študentom daje predmet širino, jih zakorenini v stroko, da začutijo tradicijo, se poistovetijo z njo in postanejo del homogenega zobozdravniškega stanu.

2. Natančen potek študija

Predmet poteka v letnem semestru in se izvaja s predavanji in ekskurzijami. Skozi predavanja je predstavljen razvoj medicinske znanosti in prakse skozi zgodovino, od pramedicine do sodobne medicine in dentalne medicine. Spodbuja se razmišljanje in motiviranje študentov s seminarji in organiziranimi ekskurzijami. Slednje nudijo srečevanje z atributi zgodovine medicine (obisk Lekove medicinsko-farmacevtske zbirke, spoznavanje ljubljanskega bolnišničnega mesta in medicinskih znamenitosti Ljubljane, obisk medicinskih muzejev na Dunaju, zbirke Inštituta za zgodovino medicine ...). Predavanja vključujejo dinamične predstavitve, video prezentacije, filmske izseke idr.

3. Sprotna preverjanja znanja in veščin

/

4. Pogoji za pristop h končnemu preverjanju znanja (predmetnemu izpitu)

Izpit se opravi s predmetnim kolokvijem ali s seminarjem/esejem. Za opravljanje izpita s predmetnim kolokvijem ni pogojev za pristop k izpitu, za opravljanjem izpita s seminarjem ali esejem pa je potrebna 80 % prisotnost na predavanjih.

5. Končno preverjanje znanja in veščin (predmetni izpit)

Opravljanje izpita s predmetnim kolokvijem

Predmetni kolokvij vsebuje 5 vprašanj proste izbire in 5 esejističnih vprašanj. Za reševanje vprašanj je na voljo 1 ura. Maksimalno število točk kolokvija je 20, za pozitivno oceno je potrebno zbrati vsaj 11 točk. Pravilen odgovor vprašanja prostega tipa je ocenjen z 1 točko, esejističnega z 2 točkama, napačen pa z 0. Negativnih odbitkov ni. Ocena pisnega kolokvija je tudi zaključna ocena predmeta. Ocene za doseženo število točk: 11 = zd 6; 12-13 = db 7; 14-16 = pdb 8; 17-18 = pdb 9; 19-20 = odl 10.

Seznam kandidatov, ki so se pravočasno prijavili na izpitni rok, je objavljen na spletni strani predmeta najkasneje dva delovna dneva pred datumom pisnega preverjanja znanja. Rezultati pisnega preverjanja znanja so objavljeni v roku 5 dni, ko je bil opravljen pisni del izpita.

Študent ima pravico do osebne vpogleda v svoj pisni del izpita skladno z 39. členom *pravilnika*. Študent lahko vloži zahtevo za vpogled v svoj pisni del izpita v roku petih delovnih dni po objavi rezultatov. Študent naslovi zahtevo pisno, ki jo pošlje na elektronski naslov Inštituta.

Opravljanje izpita s seminarjem ali esejem

Študenti na začetku predavanj prejmejo seznam seminarskih in esejskih tem, ki jih izberejo. Seminar lahko pripravita skupaj po dva študenta, če gre za esej, pa le eden študent.

Teme so razdeljene na splošnomedicinske in dentalnomedicinske.

Za pozitivno oceno je potrebno pokazati razumevanje vsebine, izpostaviti ključne razvojne momente in osvojiti formo seminarske naloge oz. strokovnega besedila, ki je osnova za znanstveno pisanje medicinskih/stomatoloških besedil.

Študent je oproščen opravljanja predmetnega izpita, v kolikor je podoben predmet s primerljivim številom kreditnih točk že opravil na drugi fakulteti ali študijski smeri.

Ocena izpita pri predmetu Zgodovina medicine je enakovredna ocenam ostalih predmetov v sklopu Uvod v medicino; končna ocena skupinskega izpita je povprečje ocen pri vseh 4 modulih.

6. Druge določbe

Pri pisanju pisnega kolokvija velja 34. člen *pravilnika*. Za pisanje izpita je dovoljeno oz. potrebno le pisalo.

Osebe s posebnimi potrebami lahko opravljajo vse oblike sprotne in zaključnega preverjanja znanja do 50 % več časa.

Navodila za pripravo seminarjev/esejev

PRISTOP: Pri predstavitvah historiatov medicinskih strok v svetu in pri nas oz. izbrane seminarske teme črpajte podatke iz spletnih predstavitev, predvsem iz člankov, ki so lahko v nacionalni bazi COBISS ali v mednarodni medicinski bazi pubmed, do katere imate dostop, ker ste član CMK. Uporabljajte tudi svetovne medicinske enciklopedije, strokovne revije, Zdravniški vestnik, Zbozdravstveni vestnik, revijo Isis, Medicinske razglede, Liječnički vjesnik, različne znanstvene in strokovne knjige, članke, Enciklopedijo Slovenije idr.

Trditve, ki jih dobesedno navajate ali povzimate po virih, obvezno sprotno citirajte. Primeri za citiranje so objavljeni na spletni strani modula Zgodovina medicine. Način citiranja izberete sami, pomembno pa je, da z navajanjem jasno podate, kje se uporabljeni podatki oz. citati nahajajo. V kolikor ne gre za vaša samostojna spoznanja ali interpretacije, torej vse, kar povzimate iz literature, morate na mestu povzemanja ali dobesednega navajanja to označiti in po določenem principu navesti, kje ste podatke pridobili.

Ker ima praviloma vsaka revija svoje zahteve citiranja, ki se jim morate prilagoditi, se spoznajte tudi z recenzirano študentsko revijo MF Medicinski razgledi, kjer uporabljajo zapisana klasična pravila pisanja člankov (vancouverški način citiranja za naravoslovje).

STRUKTURA SEMINARJA

Naslov seminarja

Ime in priimek seminarista

letnik študija in smer

e-mail in/ali gsm

izjavo o avtorstvu (dostop na spletni strani Inštituta)

Povzetek

Ključne besede

Vsebina

Razprava

Zaključki

Literatura

Slikovni indeks s spletnimi naslovi fotografij ali video gradiva

Priloge: slikovna oprema ali kakšni posebni članki, kopije in podobno

V UVODU: zapišite osrednje misli, ki so Vas pri pregledovanju gradiva nagovorile.

V VSEBINI: na logičen način in strukturirano popišite vsebino.

V RAZPRAVI dodajte LASTNO RAZMIŠLJANJE, ki je bistveni del seminarja. Komentirajte historični vidik v primerjavi s sodobnim časom.

V POVZETKU povzemite vsebino v največ 2500 znakih (25 vrstic).

KLJUČNE BESEDE: dodajte 5-10 ključnih besed (ključne besede preverite med deskriptorji preko CMK).

OBSEG: naj bo racionalen, med 12.000 in 30.000 znaki s presledki.

Seminarju dodajte slikovno in video gradivo, kjer to obstaja, ker se z njim lahko marsikaj lažje razloži in si ustvarite bolj plastično predstavbo.

7. Primarno in dopolnilno študijsko gradivo

Primarno (temeljno) študijsko gradivo

Borisov, P. *Od ranocelništva do začetkov znanstvene kirurgije na Slovenskem*. Ljubljana: SAZU, 1977.

Borisov, P. *Pregled razvoja medicinske miselnosti in odkritij*. Ljubljana, 1980.

Borisov, P. *Zgodovina medicine*. Ljubljana: CZ, 1985; nova izdaja 2009.

Borisov, P. *Uvod v zgodovino stomatologije*. Ljubljana, 1990.

Borisov, P. *Ginekologija na Slovenskem. Od začetkov do leta 1980*. Ljubljana: SAZU, 1995.

Glesinger, L. *Povijest medicine*. Zagreb, 1978.

Grmek, M. D. *Bolesti u osvjet z apadne civilizacije*. Zagreb, 1989.

Grmek, M. D. *Povijest side*. Zagreb, 1990.

Meyer-Sudhoff. *Geschichte der Medizin*. Jena, 1928.

Petkovšek, V. J. *A. Scopoli, njegovo življenje in delo v slovenskem prostoru*. Razprave XX/2. SAZU: Ljubljana, 1977.

Pintar, I. *Zgodovina medicine*. Ljubljana, 1950.

Pintar, I. *Dr. Marko Gerbec*. Razprave. SAZU: Ljubljana, 1963.

Stanojević, V. *Istorija medicine*. Zagreb-Beograd, 1953.

Zupanič Slavec, Z., Štolfa, F. *Dr. Ivan Oražen, dobrotnik Medicinske fakultete in slovenskega naroda*. Ljubljana, 1998.

Zupanič Slavec, Z. *Endemski sifilis - škrbljevska bolezen na Slovenskem*. Ljubljana, 2000.

Zupanič Slavec, Z. *Iz rok v roke, iz roda v rod. 140 let Slovenskega zdravniškega društva*. Ljubljana, 2001.

Zupanič Slavec, Z. *Razvoj javnega zdravstva na Slovenskem med 1. in 2. svetovno vojno*. Ljubljana, 2005.

Zupanič Slavec, Z. *Javno zdravstvo 20. stoletja ...* Ljubljana, 2007.

Zupanič Slavec, Z. *Razvoj slovenske kirurgije srca*. Ljubljana, 2008.

Zupanič Slavec, Z. *Tuberkuloza – kuga 19. in 20. stoletja na Slovenskem*. Ljubljana, 2009.

Zupanič Slavec, Z. *Prvi učitelji popolne medicinske fakultete v Ljubljani po letu 1945*. Ljubljana, 2012.

Zupanič Slavec, Z. *Razvoj radiologije na Slovenskem*. Ljubljana, 2014.

Zupanič Slavec, Z. *Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem*. I. knjiga. Ljubljana, 2017.

Zupanič Slavec, Z. *Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem*. II. knjiga. Ljubljana, 2018.

8. Izpitne teme, klinične slike in veščine

Teorije o nastanku bolezni

Fenomen iniciacije z brušenjem zob

Zobozdravstvo v starem Egiptu

Zobozdravstvo na Kitajskem

Temeljne značilnosti antičnega zobozdravstva

Zobozdravstvo pri starih Slovanih

Srednjeveška medicina in zobozdravstvo

Arabska medicina in zobozdravstvo

Ločitev kirurgije od medicine

Kirurški cehi in zobozdravstvo

Razvoj zobozdravstvenega inštrumentarija

Sv. Apolonija, zavetnica zobobolnih

Pierre Fauchard, znameniti francoski reformator zobozdravstva

Prispevek zobozdravstva k odkritju narkoze

Razvoj bakteriologije (Pasteur, Koch, ...) in njen pomen za zobozdravstvo

(Roentgen) in njegov pomen za stomatologijo

Prvi slovenski zobozdravniki

Ustanovitev Društva zobnih zdravnikov

Nastanek stomatološkega oddelka v ljubljanski splošni bolnici

Ustanovitev ljubljanske stomatološke fakultete

Pregled razvoja stomatoloških specialnosti, protetike, ortodontije idr.

9. Druge informacije

/

B. Izbirni predmeti (*velja tudi kot najava izbirnega predmeta*)

1. Izvajalci izbirnega predmeta
2. Okvirno obdobje izvajanja v semestru
3. Omejitev vpisa študentov k izbirnemu predmetu
4. Navedite, ali se izbirni predmet izvaja v angleškem jeziku za študente, ki na UL MF gostujejo v okviru programov mobilnosti (Erasmus+ in drugo). Navedite morebitne posebne in dodatne pogoje, v kolikor je izbirni predmet na voljo za tuje študente.

Opombe:

1. Režim študija začne veljati z dnem objave in velja do preklica oziroma najave spremembe. Med študijskim letom sprememba režima študija ni dopustna. V primeru spremembe je uveljavitev mogoča šele z začetkom naslednjega študijskega leta (spremembe režima študija za študijsko leto morajo biti objavljene najpozneje 14 dni pred pričetkom študijskega leta kot **nov režim študija**).
2. Režim študija za *obvezne predmete* mora biti objavljen najpozneje 14 dni pred pričetkom študijskega leta.
3. Režim študija za *izbirne predmete* velja tudi kot najava izbirnega predmeta in mora biti objavljen najpozneje do 30. junija pred študijskim letom, v katerem se bo izvajal.
4. Režim študija mora biti objavljen v slovenskem in angleškem jeziku.
5. V režimu študija se Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja in veščin za EMS^Š programa Medicina in Dentalna medicina uporablja izraz *pravilnik*.

V primeru nejasnosti kontaktirajte Komisijo za študijske zadeve UL MF preko elektronske pošte: ksz@mf.uni-lj.si.